

Procházka za sochou - 10. část cyklu

Milí čtenáři, pokud jste doposud vydrželi chodit a poznávat sochy v exteriéru Moravské Ostravy, vypravíme se dnes poněkud pohodlněji do parku. Zahrady u renesančních vil nebo městských paláců, stejně jako zahrady komponované v jednotném projektu s barokním zámkem byly pro sochu vždy velmi příhodným místem. Ta se stala součástí pravidelných geometrických úprav a o něco později překvapovala v tajemných zákoutích volně uspořádaných romantických parků. Od přelomu 18. a 19. století našla místo také v lázeňských nebo městských prostorách, umístěna na travnaté ploše nebo jako součást kašny či fontány. Podobné historické útvary Ostrava pochopitelně postrádá. Park na rozhraní Moravské Ostravy a Mariánských Hor je však svým prostorem, ale především historickou pamětí výjimečné místo.

TRASAX.: Křížem krážem Sadem dr. Milady Horákové. Místo zániku i paměti

Na ploše dnešního parku pojmenovaném po oběti komunistických represí se rozkládal původní moravskoostravský hřbitov. V něm se zhmotnila pokroková myšlenka demokratických představitelů města a Ostrava se stala jedním z progresivních evropských (zejména švýcarských) měst, kde se začalo pohrbitvat žehem. Originální kuboexpresivní architektura krematoria - možná ji ještě někteří pamatujete - byla uvedena do provozu na počátku roku 1925. Na počátku 60. let minulého století byla zlikvidována, podobně jako byly zničeny - a v lepším případě přemístěny - některé kvalitní sochařské náhrobky. Zmizel i monumentální architektonický vstup, brána s alegorickými sochami, které našly alespoň druhotné místo na boční bráně starého hřbitova ve Slezské Ostravě. Hrubý zásah postihl i sousední židovský hřbitov, nezůstalo po něm zhora nic, vzdor tradiční nedotknutelnosti židovských náhrobků... Místo se proměnilo, či spíše mělo proměnit v ideologický obraz odpočivného prostoru za čerstvě zbudovaným palácem kultury. Změnilo se i pojmenování - místo hřbitova park K. Gottwalda - umocněno ještě stejnojmennou páteří komunikací. (Za Rakousko-Uherska tř. Palackého, za první republiky a dnes 28. října.) A podepsal se na tomto obraze i sochařský monument: v ose bývalé vstupní brány a budovy krematoria našlo r. 1984 místo pískovcové sousoší **Vítězství práce** od Karla Vašuta. V mohutné srostlici postav hutníka, horníka a matky s dítětem představoval téma, které uvádělo typické reprezentanty socialistické společnosti a oceňovalo především těžkou fyzickou práci.

Tím však éra socialistické výstavby a výzdoby místa, které se mělo napojením na Dům kultury stát i v dalších nerealizovaných projektech kulturním prostorem, skončila. Na místě, kde stálo krematorium, zůstala slepá plocha, v ideovém plánu určená pro fontánu.

Š. Belohradský: Zázračný strom

V letech 1993 proběhlo v Ostravě obnovené **Mezinárodní sympozium prostorových forem**, jež mělo navázat na sochařské události z roků 1967 a 1969. Tehdy se město otevíralo specifickým zadáním tvorby objektů ve veřejném prostoru i světovým autorům.

Díla vzešlá z obou ročníků sympozia byla osazena v Komenského sadech. Za normalizace byla většina z nich zničena.

Karel Vašut: pískovcové sousoší - Vítězství práce

Některá díla - díky osvíceným zachráncům - byla uchována, takže mohla být rekonstruována a v převezena do parku v prostoru bývalého moravsko-ostravského hřbitova. Obnoveny se dočkala práce **Rudolfa Valenty**, který kompozicí barevných geometrických kovových segmentů zavěšených na svislé ose, reprezentoval v roce 1967 hnutí konkretistů, do něhož se Ostrava v 60. letech malbou i grafikou výrazně zapojila. Z prvního sympozia byl zachráněn také **Zázračný strom / Město utopie**, abstraktní skladba slovenského sochaře **Štefana Belohradského**.

Lepší osud - nikoli však pro Ostravu - měla obří, svou výpovědí zraňující a burcující plastika vynikajícího českého sochaře **Aleše Veselého Modlitba za zemřelého** (Shalom).

Pokračování na str. 5

Yves Trudeau: Bez názvu (1967)

Rozhodnutí je na každém z nás...

Když jsem se s vámi, milí čtenáři, v minulém vydání Seniortipu loučil, přál jsem vám „Krásné jaro, sluníčko na tvářích i v duši“. A docela klidně se opět i po třech měsících a pro období letních dnů pod tato slova podepíši. Přeletěl jsem očima řádky mého

minulého příspěvku a chtěl bych na něj navázat. Minule jsem se s vámi dělil o to, co si senioři - klienti sociálních služeb - mohou od této pomoci přát, a co se jim dostává. V reakci, kterou jsem na článek dostal, se mnou hovořila mladá paní-profesionální pečovatelka, která dochází za seniory do domácností. Určitě mi dala za pravdu v tom, že velká část jejich klientů si přeje zejména společnost - tedy, nebýt sám. „Ale i tak, pane doktore, jsou to někdy těžké chvíle,“ svěřila se pečovatelka a dodala, že řada klientů neumí své přání vyslovit a často (a zejména muži) se za svou touhu po blízkosti jiného člověka stydí. „A jsou naštvaní na sebe, na mě, na celý svět. Někdy se to ani moc nedá vydržet“, dodala.

Každý z nás si vytváří vztah ke stáří na základě názorů a postojů, s kterými se od dětství setkává v rodině a ve společnosti kolem sebe. Právě ve své původní rodině se učí vztahu ke stáří a starým lidem tak, že napodobuje způsoby chování těch mladších ke starším. Dítě si moc dobře všimá, jak se jeho rodiče chovají k prarodičům. A také vidí, jak jeho děda či babička své stárnutí a stáří hodnotí, učí se třeba některé nepříjemné projevy stáří tolerovat nebo naopak odsuzovat a reagovat na ně nepřiměřeně podrážděně.

Mladý člověk z jedné rodiny si odnáší úctu ke stáří a starým lidem, a z jiné rodiny naopak odchází do života s přesvědčením, že starý člověk nemá žádnou hodnotu a podle toho se také ke starým lidem chová. Tento vztah ke starým lidem získaný v rodině později ovlivňuje také to, jak na stáří nahlíží společnost, ve které žijeme. A co si budeme povídat - když se rozhlédneme kolem sebe na současnou společnost, není to věru vzor následováníhodný.

„Stupeň úcty ke stáří udává stupeň ušlechtilosti a pravé ceny u všech národů a kultur,“ upozorňuje nás v citátu filosof Ladislav Klíma podobně jako J. F. Kennedy: „Měřítkem společnosti je úroveň její péče o nejslabší občany.“ A není to jen výdobytek posledních let, jak by se snad mohlo zdát. Z dějin jsou známy postoje společnosti, kdy byl přístup ke starým lidem více než odmítavý- např. ve Spartě neshazovali do rokle jen nemocné, neduživé a postižené děti, ale obdobně zacházeli i se starými. A ve starém Římě některým pro společnost zátěžovým jedincům vypalovali na čelo nápis „depontatur“ - ten, jež má být shozen z mostu do řeky.

Také dnešní populace má problémy s akceptací stáří, jsme vesměs zaměřeni na výkon, zdraví a sílu, a sebehodnocení a hodnocení druhých je potom posuzováno hlavně podle hmatatelných výsledků - množství zvládnuté práce či nashromážděného majetku. To ale pak vede k vyčleňování seniorů z většinové mladší společnosti, k tzv. ageismu (věkové diskriminaci). Se stářím přichází jakási křehkost, klesající obranyschopnost, rostoucí zranitelnost.

V ordinaci pak opakovaně slyším: „Toto je pane doktore jen pro mladší“, „Tu operaci už mi kvůli věku neudělají“, „Syn mi řekl, že bude lepší, když půjdu do domova důchodců“... Bohužel se mnohdy takto ale vnímají i sami senioři.

A přispívají tím k tomu, jak se k nim okolí dokáže nepřiměřeně chovat, jak ti mladší ty starší podceňují, zneschopňují!

Osobně je mi z tohoto procesu smutno - z našeho sociálního prostředí mizí sdílení hodnot, důsledkem je frustrace, rezignace, někdy asocíální chování, jindy ztráta sebeúcty, někdy až autoagrese. To vše se týká nejen seniorů, ale i mladé generace! Kde jinde mají nacházet vzory - i jejich život jednou vpluje do vod stárnutí, stáří i smrti. A tak se často ze seniora stává pacient, protože doma se o svého blízkého starého příbuzného neumí nebo nechťejí starat. Znáám rodiny, které se rychle zbavují starého člena i při nepatrném zhoršení stavu a naléhají na hospitalizaci. Znáám ale také rodiny, které dlouho a dobře pečují o téměř bezvládného člověka.

Vrátím se k vlastnímu náhledu seniorů na sebe samé: starý člověk může být symbolem jistoty, klidu a pohody, vzorem pro mladé s jejich životními zkušenostmi, moudrostí, porozuměním. Nebo se také může stát mrzutým, nespokojeným, hádavým, stále naříkavým a bolestínským, uzavřeným starým člověkem. Záleží na každém z nás k čemu se v určité chvíli rozhodneme. Pokud vyhodnotíme svůj jakkoli těžký život s tím, že jsme se dokázali vyrovnat s problémy a situacemi, které nás potkaly, pak dojdeme ke spokojenosti dobře prožitého života. Pohlížíme-li na svůj život jako na řadu nevydařených či nevyužitých šancí a selhání, můžeme zažívat i lítost. Můžeme si najít vzor u těch, kteří ve vysokém věku vytvořili např. vrcholná umělecká díla - skladatelé, hudebníci, spisovatelé, malíři, architekti, sochaři, řezbáři... Anebo herci, kteří předvedli ve filmu, divadle velkou nezapomenutelnou roli... Nebo se jen můžeme rozhodnout kolem sebe, nemusí jít o výkony celospolečenského významu - kolik seniorů ještě i ve vyšším věku aktivně pracuje a třeba i drží rodinu finančně nad vodou. Kolik žen- seniorek ještě svým dětem a vnoučatům pomáhá s domácností a výchovou. Prostě - člověk stárne a umírá tak, jak žil.

Jeden citát, tentokrát z moudrostí amerického původního obyvatele: „Každý může být šťastný, i ten nejbezevznamnější člověk může mít svou píseň díky“. (Starý svatý muž, Poniovia).

Prostřednictvím internetu mi přicházejí zajímavé informace, někdy i vtipné. O jednu se s vámi podělím: Jak stárneme, začínáme pochybovat o své schopnosti dělat něco užitečného pro zbytek světa. Právě v takových okamžicích jsou naše naděje posílány mimořádnými skutky jiných seniorů, kteří našli odvahu postavit se problémům, na které bychom si my ostatní netroufali. Harold Schlumberg je taková osobnost. Prohlásil: „Často se mě lidé ptají - Co vy starší lidé děláte, když odejdete do důchodu? Například já mám to štěstí, že jsem byl chemickým inženýrem. Jedna z činností, kterou dělám nejraději, je přeměna piva, vína a skotské na moč. Dělán to každý den a skutečně mě tato činnost těší.“ Harold Schlumberg je inspirací pro nás pro všechny.

Několik výroků o stáří závěrem:

Každý by chtěl žít dlouho, ale nikdo nechce být starý.

Lysá hlava je dozrálé ovoce rozumu.

Mládí žije z nadějí, stáří ze vzpomínek.

Stárnutí není nic jiného než zlovyk, na který opravdu zaměstnaný člověk nemá čas.

Stáří je smutné ne proto, že přestávají všechny radosti, ale proto, že přestává naděje.

Léto jak má být přeje

MUDr. Hugo Přibyl, Ph.D.

TIP NA VÝLET

Morávka - Ropička - Kotař - Morávka

V krátkém tipu na výlet vás zavedeme do Beskyd.

Začátek i konec trasy: autobusová zastávka Morávka, střed

Délka trasy: cca 12 km

Trasa středně náročná

Občerstvení: Kotař, Hospůdka - Ateliér

Od autobusové zastávky Morávka, střed půjdete po modré a zelené turistické značce. Za mostem přes řeku Morávku se vydáte doprava. Po krátkém úseku se značky rozdělují. Na rozcestí jdete dále po zelené značce na vrchol Ropičky (918m). Značenou turistickou cestou stoupáte zalesněným hřebenem vzhůru (je to jediný náročnější úsek trasy) až k chatě Na Ropičce. Na vrcholu Ropičky postavil Klub českých turistů roku 1929 i dřevěnou rozhlednu a vybavil ji orientačním panoramatem okolních hor. Z rozhledny prý byly vidět chaty na Čantoryji, Klimczoku, Javorovém, Lysé hoře, Ondřejníku a také kaple na Radhošti. Co se s rozhlednou stalo není známo, ale jisté je, že po válce už neexistovala. Dnes je na nejvyšším bodě Ropičky pouze triangulační tyč.

Z rozcestí u chaty Ropičky se dále vydáte hřebenovou trasou na Kotař (795m). V chatě Na Kotaři vás čeká příjemná zastávka s občerstvením i možnost koupě turistické známky. Chata se nachází pod vrcholem na hřebeni mezi horami Čupel a Ropička.

Z rozcestí u turistické chaty Na Kotaři se vrátíte po modré značce zpět na Morávku. Na zpáteční cestě vám doporučíme velmi příjemné zastavení. Kousek pod vrcholem (avizováno na orientačních tabulích) odbočíte ze značené cesty doprava a po chvíli se ocitnete v malebném zákoutí, kde stojí chaloupka jako malovaná s názvem Hospůdka - Ateliér.

K občerstvení i posílení je zde pestrá nabídka jak nápojů, tak i specialit nebeské kuchyně. Otevřeno mají od 10 - 18 hod. mimo pondělí. ➔

Z hospůdky se vydáte doleva vyšla-paným chodníkem, který vás bezpečně zkratkou dovede zpět na modrou značku, po které dojdete znovu na zastávku Morávka, střed.

Doporučená doprava (nejlépe ve všední den, kdy je málo lidí): Odjezd z Ostravy - UAN 6:55 hod. Odpoledne jedou nazpět tři autobusové spoje ve: 14:02; 15:42; 17:44 hod.

Opravdu velmi příjemný a zajímavý výlet. Vřele doporučujeme!

Pozvánka do zoo

Hlídáte o prázdninách vnoučata? Nevíte jak je zabavit? Návod je jednoduchý, zajděte s nimi do ostravské zoologické zahrady. Některé akce v zoo mají dnes již několikaletou tradici, především **komentované krmení zvířat**, které probíhá od 1. května každý den:

9:30 hod. pandy
10:10 hod. vydry
10:30 hod. medvědi a hulmani
11:45 hod. šimpanzi
12:00 hod. žirafy
13:15 hod. sloni
14:00 hod. hroši
14:30 hod. medvědi a hulmani
14:45 hod. šelmy
17:30 hod. medvědi a hulmani

Vedle komentovaného krmení zvířat letos přibýly také **komentované prohlídky skleníků**. Doposud probíhaly komentované prohlídky skleníků pouze v zimním období. Do míst, kam běžně není přístup, se mohou teď zájemci podívat i během letních měsíců. Prohlídky probíhají každou první sobotu v měsíci.

Skleníky slouží mimo jiné k pěstování rostlin určených pro doplnění expozic zvířat i k výsadbě záhonů podél návštěvnických tras. Na ploše téměř 1 000 m² je možné obdivovat tropické a subtropické užitkové rostliny, orchideje, palmy a další exotické rostliny. Prohlídky během dne probíhají v 11:00, ve 13:00 a v 15:00 hod. Sraz zájemců je vždy u vstupu do zoo. **Termíny prohlídek:** 6. července, 3. srpna, 7. září a 5. října. Návštěva skleníků je možná pouze s průvodcem a je zahrnuta v ceně vstupenky do zoo. Z důvodu omezené kapacity je dobrá rezervace na t. č. 596 241 269.

Televize a rozhlas - neodmyslitelné veličiny jeho života

Možná, že si mnozí pomyslí, že- televize a rozhlas- to není nic mimořádného, protože denně ráno pouštějí rádio a poslávají televizi. Samozřejmě **Milan Švihálek - publicista, redaktor a spisovatel** to má poněkud jinak.

Když jsme si spolu po čase, jako dobří přátelé, opět povídali, příběhy a zážitky nebraly konce. Hodiny pádily nějak strašně rychle. Ale ráda bych vám, milí čtenáři, řekla něco málo z Milanova událostmi a příběhy doslova nabitého života.

Milan Švihálek je už několik desetiletí doslova propojen s oběma výše zmíněnými úžasnými médii. A rozhlas právě letos slaví už svých devadesát let...

Televize je trochu mladší, ale už letos oslavila šedesátku. Vzpomínám si, jak můj děda, strojvedoucí „na páře“, poslouchal velice rád svoji krystalku se sluchátky na uších, i když teta Mára, jeho dcera, už koupila rádio na zapojení do „elektriky“. Na tu svoji malou krystalku nedal dopustit a my děti, tehdy na prázdninách, jsme to jeho počínání s velkým zájmem sledovaly.

To jsem však odbočila od Milana, rodilého Moraváka od Olomouce, který počátky svých prvních i dalších pokusů psaní pro televizi i rádio se mnou opět rád probíral. Abych byla přesná, tak vám musím prozradit, že původně Milan Švihálek o práci v těchto médiích ani nesnil. V Olomouci se věnoval atletice, ponejvíce čtyřboji a dokonce získal titul mistra republiky na závodech v Táboře. Do výšky dovedl přeskočit laťku posunutou na 174 cm.

Posléze, jako student, ale tak zvaně přičichl k divadlu, které se v Olomouci vždy hrálo, ať již amatérsky nebo profesionálně.

„Dost velkým inspirátorem pro moje kulturní aktivity byl můj strýc. Nadchl jsem se pro film, i když jsem se před tím více věnoval divadlu. Nakonec jsem se rozhodl, že to zkusím na FAMU v Praze (Filmová akademie múzických umění), i když moji rodiče nebyli z tohoto mého rozhodnutí nadšeni. Ale protože jsem byl pro tuto školu ještě moc nezkušený a mladý, tak jsem nejdříve nastoupil do nového Divadla Oldřicha Stibora v Hodolanech - jako kulisák. Po roce práce na prknech, které znamenají svět, i kolem nich v zákulisí, jsem se na tu FAMU ke zkouškám přihlásil. Šel jsem tam docela samozřejmě, se správným sebevědomím, ale i nevědomím mládí. Řekl jsem si, že mne určitě vezmou. A skutečně se to stalo. Ze šesti stovek přihlášených adeptů nás přijali šest, no a já byl mezi nimi.“

Milan neměl v Praze žádnou „tlačenu“ ani vlivné známosti a přece se dostal do ročníku režiséra Otakara Vávry. „Školu jsem ale nedokončil. Myslel jsem si, že na tu režii asi nemám, neuměl jsem suverénně říkat lidem kolem mne, co mají udělat, kam se postavit atd.. Spíš mne bavilo něco pro herce napsat, vytvořit námět a podobně. Po třech letech na FAMU jsem byl ale skutečně dobře připraven na filmovou práci, protože jsme si tehdy promítali všechno, co ve světě běželo a také o tom diskutovali. Nahlédl jsem do kuchyně, která tyto zázraky připravuje.“

Milan byl tenkrát právě čerstvě ženatý s vystudovanou lékařkou Martou a ta dostala umístěnku do nemocnice v Karviné. Odešel za ní a v říjnu 1967 se mladí manželé stěhovali do nově vznikajícího města Havířova.

V témže roce před vánocemi šel Milan Švihálek nabídnout své služby do ostravské televize. Byl nasměrován na skvělého publicistu a vedoucího Jana Neulse. Ten si něco z jeho prací přečetl a rychle poznal talent. Prý ať si pan Švihálek vybere práci redaktora v kterémkoliv oddělení. Milan si vybral oddělení pro děti a mládež. Vše šlo neuvěřitelně hladce. V září 1968 si musel Milan odbyť pět měsíců tzv. náhradní vojenské služby. Když se v roce 1969 do televize vrátil, byla tam atmosféra docela jiná. Lidi jako by někdo vyměnil. Potkal se s Jiřím Vrožinou, který měl ve svém repertoáru zajímavé projekty a začali spolupracovat.

„Spolupracovali jsme jedenáct let. Poznal jsem s ním spoustu zajímavých lidí, třeba Richarda Konkolského, který si vlastníma rukama postavil jachtu Niké a odvážně obeplul jako „osamělý mořeplavec“ svět. Naše bezvadná spolupráce skončila Jirkovou emigrací do Austrálie - v létě roku 1981“.

Odchod svého přítele a spolupracovníka nesl těžce. Pořádná práce pro něj v televizi nebyla, ale přišel námět ing. Doc. Milana Krejčíka CSc. na seriál „Za svědky minulosti“. Milan námět s radostí a skvěle uchopil do svých scénářů.

„Odchod Jirky Vrožiny byl pro mně těžký. Chování kolegů nebylo nejlepší a také jsem dost marodil. Ale ze všeho jsem se dostal. Ti „Svědkové minulosti“ mi vlastně zachránily tři roky pracovního života. Vzniklo 42 dílů, na něž si mnozí ještě stále pamatují.“

Za toto obsáhlé dílo obdržel Milan Švihálek cenu Literárního fondu. Počátkem 90let min. stol. se stal vedoucím tvůrčí skupiny a do roku 1994 tvořil komentáře k seriálům „Napříč světem“ a „Podivuhodný svět“.

Štáb ČT Ostrava odjíždí 1. 9. 1984 na první natáčení „Svědků minulosti“ na Helfštýn. Pořad se jmenoval „Ohniví muži“. Milan první zleva.

„V roce 1994 jsem odešel na tzv. „volnou nohu“ a věnoval se psaní knížek. Jsou o lidech, kteří něco zajímavého dokázali a o nichž si myslím, že by je veřejnost měla znát“.

Milan Švihálek se za spisovatele nepovažuje, ale já to potvrdit nemohu. Vždyť mu vyšlo těch knížek sedmnáct, a to už je pořádná porce psaní a spisovatelské práce.

Na stanici ČR 2-Praha se letos v zimě četla na pokračování také jeho knížka „Velký zeměpis malého světa“, která roztomile pojednává o jeho dětství. Zahřeje teplem člověčiny a brilantním slovem o klukovi ze skromných poměrů v půvabné obci Seničce u Olomouce. Knižku věnoval svojí mamince, kterou má nesmírně rád.

Děti už jsou dospělé, dům ztichl a žena se postará o vše potřebné. Milan může být spokojený, i když ho trápí různé neduhy. Denně navečer si telefonuje s maminkou. „Mamince splácím těmi telefonáty dluh za dobu, kdy jsem neměl na takové rozmluvy čas. Maminka mi jednou řekla takovou myšlenku: Když je ti v životě zle, uvědom si, že na světě je krásně. Vezmi si i z nepříjemných věcí něco pěkného a smysluplného. Vše, co je zlé, musíš obrátit na dobro. Lidé jsou ve své podstatě dobří.“

Tímto maminčiným výrokem se chce stále řídit.

Hana Kuchařová

Procházka za sochou

Pokračování ze str. 1

Plastiku **Modlitba za zemřelého** (Shalom) autor po roce 1967 z Komenského sadů odvezl, a tak zůstala uchráněna. Mimochodem - měla se uplatnit na piazzettě při vstupu do nového objektu Středoevropského fóra v Olomouci, jehož projekt nedávno ztroskotat.

Větší štěstí měla robustní válcová kompozice **Oty Ciencialy** ze druhého Sympozia roku 1969. Stejně tak byl zachráněn ostře zalamovaný ocelový objekt francouzského autora **Yvese Trudeaua Bez názvu** z roku 1969 (*foto- viz strana 1.*); skladba naplněná rytmem, neklidem i harmonií aktivuje okolní prostor.

V letech 1993 - 1994 z nadšení iniciátorů i mecenášů vysvítalo, že tradice tvorby prostorových objektů z charakteristické ostravské oceli „pro bono publico“ bude obnovena. Zůstalo jen u jediného ročníku, z něhož poslední čtyři objekty byly rovněž osazeny v Sadu dr. M. Horákové, a to blíže ke hranici obvodu s Mariánskými Horami. Ital **Nicola Carrino** vytvořil minimalistickou stěnu **Constructivo** z plátů válcovaného plechu, již se postupně otevírá a zavírá prostor.

Karel Nepraš, Jogín, 1993-1994

Karel Nepraš zopakoval svou účast ze Sympozia 1967 (jeho *Rodina jedoucí na výlet* z nábřeží Ostravice v Komenského sadech byla totálně zlikvidována) a v parku se ocitl **Jogín**, horizontální ocelové tělo modelované v základních oblinách. Hold městu, pro něž v roce 1967 také pracoval, vzdal japonský sochař **Jo Oda** svou symbolickou kompozicí z válcované, tryskané a leštěné oceli **Ostrava-Tokio 1993**. Stejně tak účastník sympozia ze 60.let, rakouský architekt a sochař **Barna (bas) von Satory** připomenul minulý čas **Sluneční branou** ze šedé litiny, jejíž otevřené tvary směřují k obloze.

Zatím historickou a zároveň symbolickou tečku v sochařském souboru učinily dvě práce. **Sedmiramen-ná menora** - pomník židovským obětem - připomíná transport ostravských židů do Niska 1939 a zároveň existenci původního židovského hřbitova v této lokalitě. **Jaromír Brabenec** pak v roce 1997 věnoval **Pomník neznámých / Pocta nejmenovaným** všem obětem poslední totality - nespravedlnosti vůbec.

J. Brabenec: Pomník neznámých

Silný ocelový plát reálně proražený střelou na okraji sadu směrem ke třídě 28. října je silným mementem.

Stejně jako celý park i objekty v něm představují místo zmaru a zániku, potlačenou, ale i obnovenou paměť. Zlostině, ale bezmocně lze připojit i poslední poznámku: na objektech, které vytvořili sochaři světového jména, se podepsala také naše soudobá "kultura" - "sprejeři" je téměř všechny znehodnotili.

Marie Šťastná

**Zveme Vás na akci
Lidé lidem 2013**
– prezentaci poskytovatelů
sociálních služeb
a souvisejících aktivit
v Ostravě.

Termín: 20. června 2013, od 9:00 do 17:00 hodin

Místo: Masarykovo náměstí v Ostravě

Záštitu nad akcí Lidé lidem 2013 převzal
náměstek primátora Martin Štěpánek.
Akce je spolufinancována z rozpočtu Moravskoslezského kraje.

Historický kalendář Ostravska

Duben - červen

8. dubna 1843 Vítkovické železárny se vším příslušenstvím přešly kupní smlouvou (byla podepsána v Olomouci a v Paříži) z vlastnictví olomouckého arcibiskupství do rukou vídeňského bankéře Salomona Mayera Rothschilda za kupní částku 321 tisíc zlatých. Vzápětí poté se Rothschild vyrovnal s ostatními členy Vítkovického těžírstva tak, že jim proplatil jejich podíly. Od tohoto roku se datuje postupné vytlačování feudálních podnikatelů, ať to byli Wilczkové, nebo olomoucké arcibiskupství, z jejich takřka výhradních pozic v těžbě rudy, uhlí a výrobě železa, ve prospěch klasického kapitalistického podnikatele. V roce, kdy Rothschild od olomouckého arcibiskupství Vítkovické železárny převzal, to již byl podnik nezvyklého rozsahu a značné výrobní kapacity. Zaměstnával asi 1500 zaměstnanců ve vysokopecní výrobě, slévárně, pudlovně a válcovně, kovárně, kotlárně, vrtárně a soustružárně a cihelně.

Pohled na Vítkovické železárny kolem roku 1855

11. dubna 2003 v Praze zemřel spisovatel, novinář, rozhlasový dramatik Zdeněk Jirotka (narodil se 7. ledna 1911 ve Slezské Ostravě). Jeho literární činnost charakterizuje publicistická pohotovost a autorská všestrannost. Bohatá byla jeho spolupráce s rozhlasem a televizí, napsal celou řadu rozhlasových her. Skutečný úspěch mu však přinesl román Saturnin (1942), ve kterém šťastně navázal na anglickou humoristickou prózu.

26. dubna 1928 Ostravský deník uveřejnil zprávu o projektu zřídit v Moravské Ostravě rozšířením Komenského sadů velký park.

Komenského sady – altán a růžový sad ve 30. letech 20. stol.

Rozloha parku se měla z dosavadních 5 ha rozšířit na 26 ha. Celkové náklady na zřízení nového sadu se odhadovaly na 6,5 mil Kč. Místa vyhlédnutá pro rozšíření totiž dříve sloužila jako štěrkové lomy a tak bylo nutné počítat s navezením 50 tisíc m³ zeminy. Projekt počítal se zřízením dvou růžových zahrad, palmového skleníku, tří dětských hřišť, pavilonů, teras, jízdního kola aj.

2. května 1988 v Ostravě zemřel spisovatel, novinář, signatář Charty 77 Jaromír Šavrdra (narodil se 25. května 1933 také v Ostravě). Šavrdra od roku 1968 pracoval jako redaktor krajského deníku Nová svoboda. Již na jaře 1969 byl však propuštěn a živil se jako skladník v podniku Geologický průzkum v Ostravě-Hrabové. Za spolupráci se samizdatovými nakladatelstvími a za přechovávání údajně nepovolených tiskovin byl v roce 1978 odsouzen na dva a půl roku vězení. V září 1982 byl za domnělé pobuřování znovu odsouzen, tentokrát na 25 měsíců odnětí svobody. Šavrdova literární činnost je spjata s Ostravou, publikoval v ostravských nakladatelstvích a v ostravském tisku.

9. května 1963 byly s dvouletým zpožděním v Ostravě slavnostně otevřeny nové lázně s krytým bazénem. Tím se splnil dávný sen Ostravanů, kteří zařízení tohoto druhu zatím postrádali. Výstavba lázní trvala čtyři roky a vyžádala si náklady přes devět milionů korun. Krytý bazén je 25 m dlouhý a 12,5 m široký. V budově bylo také počítáno s vanovými, sprchovými a parními lázněmi, saunou, kadeřnictvím, soláriem a dalšími prostory. Stavbu projektoval Krajský projektový ústav v Ostravě a stavěly Pozemní stavby Ostrava. Lázně, známé mezi všemi Ostravany jako "Čapkárna", byly na sklonku roku 1995 pro havarijní stav uzavřeny. Znovu zprovozněny byly až v únoru 2002 a jejich oprava si vyžádala 4 mil. Kč.

15. května 1668 upomenula správa olomouckých biskupských statků v Kroměříži velmi ostrým přípisem moravskoostrovskou městskou radu, aby splácela své dluhy. Šlo o půjčku na zmírnění následků třicetileté války a půjčku na tzv. výpalné, které požadovala švédská posádka, která v roce 1642 obsadila Ostravu. Švédové žádali ihned a v hotovosti částku 7 tisíc zlatých. Takovou sumu, vždyť celoroční výnos celého rozlehlého hukvaldského panství tehdy činil kolem 8 tisíc zlatých, městská rada dávala jen velmi těžko dohromady. K věřitelům patřily bohaté ostravské rodiny, ke šlechtickým věřitelům pak například majitelka Slezské Ostravy Anna Sedlnická. Půjčky byly s šestiprocentním úrokem a splaceny byly až v roce 1741.

3. června 1953 ve středu, třetí den uplatňování měnové reformy, stávkovali zaměstnanci Bohumínských železáren, horníci dolů Hlubina v Ostravě, Václav v Orlové a ČSM v Karvině, dělníci Vítkovických železáren. Do Ostravy bylo povoláno 500 příslušníků pohraniční stráže z Olomouce, aby posílili místní jednotky Sboru národní bezpečnosti, Lidových milic a armády. Rozsáhlou stávkou ČSAD byla zasažena doprava v Ostravě. Kolem poledne StB zatkla dva z předáků řidičů, ve 13 hodin se sjeli řidiči do střediska Fifejdy a ve 14 hodin dorazily tři nákladní auta s příslušníky vnitřní stráže s nabitými samopaly. Řidiči se domnívali, že vojáci budou plnit roli stávkokazů. Procvakali tedy hadičky přivádějící naftu do motorů. Vzápětí se však dostavila StB. Ozbrojenci násilím donutili řidiče vyjet. Autobusy díky znehodnocení přívodu paliva však nedojely dál, než na křižovatku na náměstí Republiky. Zde zablokovaly dopravu zcela. Kolem nich v té chvíli proudil do centra města zástup stávkujících dělníků z Vítkovických železáren a z Dolu Hlubina. V ČSAD pak následovalo další zatýkání. U soudu se o stávce nemluvalo, šlo prý jen o vyluku dopravy.

11. června 1963 ve Feldbachu (Rakousko) zemřel armádní generál, účastník I. a II. čs. odboje Lev Prchala (narodil se 23. března 1892 ve Slezské Ostravě). Svou vojenskou kariéru zahájil jako jeden z velitelů legií v Rusku. Po návratu z ruské fronty zastával funkci zemského vojenského velitele na východním Slovensku a Podkarpatské Rusi a další významné vojenské posty. Při mobilizaci v září 1938 velel 4. polní armádě, která chránila jižní hranice Čech a Moravy. V květnu 1939 ilegálně přešel do Polska a pak do Francie. Do čs. armády ve Francii se nezapojil a po pádu Francie byl evakuován do Velké Británie. Aspiroval na vedoucí postavení v čs. zahraničním odboji a vedl opozici proti dr. E. Benešovi. Když se s prezidentem Benešem dostal do konfliktu, byl v říjnu 1940 převeden mimo činnou službu. Po skončení II. světové války zůstal v Londýně. V roce 1948 přesídlil do Německa, kde se pokoušel sjednotit protikomunistickou emigraci ke třetímu odboji. Prchala byl výborným vojákem, stratégem a organizátorem, leč v politice nebyl úspěšný.

14. června 1913 se ve Vítkovicích (dnes Ostrava-Vítkovice) narodil operní a koncertní pěvec Beno Blachut. Narodil se v rodině horníka a sám v letech 1927-1933 pracoval jako dělník v kotlárně Vítkovických železáren. Amatérsky účinkoval jako sólista i člen sboru v katolických chrámech ve Vítkovicích a v Zábřehu nad Odrou. Od roku 1927 byl členem sboru ND moravskoslezského v Moravské Ostravě. V roce 1941 byl přijat do souboru opery Národního divadla v Praze, kde působil po téměř celý zbytek svého života. Ve své době byl nejpopulárnějším českým operním pěvcem působícím v trvalém domácím angažmá.

30. června 1994 byla ukončena těžba na Dole Odra v Ostravě.

PhDr. Antonín Barcuch

Pamětní deska Beno Blachuta na kostele sv. Pavla v Ostravě - Vítkovicích

Díky iniciativě dvou umělců - akad. malíře Karola Hercíka a výtvarnice Lenky Kocierzové a podpoře jejich úsilí městským obvodem Ostrava-Vítkovice byla 30. dubna 2013 odhalena pamětní deska na kostele sv. Pavla, připomínající vynikajícího pěvce Národního divadla v Praze Beno Blachuta. Slavnostní akt se uskutečnil za přítomnosti starosty MOB. O.-Vítkovice Petra Dlabala a biskupa ostravsko-opavské diecéze mons. Františka Václava Lobkowicze, který pamětní desku požehnal.

Věra Heroldová

Odhalení pamětní desky Beno Blachuta byla přítomna také významná operní pěvkyně Věra Heroldová, dvaadevadesátiletá emeritní sólistka opery ND moravskoslezského v Ostravě. Věra Heroldová se na své umělecké dráze mnohokrát

setkala také s Beno Blachutem a má na něj řadu jedinečných vzpomínek, které přineseme v dalším čísle SeniorTipu. (ko)

Hledáme čtenáře z parku !

Jak jsme se dočetli v dobovém odborném tisku, před více než šedesáti lety se v **ostravském Komenského sadu** dařilo setkávání dětí, dospívajících i dospělých a čtení pro všechny.

V parku byla během léta 1952 otevřena letní veřejná čítárna. Za nesmírného zájmu byly půjčovány knihy každé odpoledne od 14:30 do 18:00 hodin. A nejen to: knihovnice obsluhovala gramorádio, půjčovala knihy, 4x týdně zvládla besedu o literatuře či jen tak dětem předčítat...

Předčítaly si rovněž navzájem děti samotné. Zájem byl ohromný, denně bylo uskutečněno kolem 70ti výpůjček - jen tak, bez přihlášení, bez průkazu, pouze se zápisem do čtenářského listu.

Umíte si něco takového představit? Hledáme pamětníky, kteří se letního čtení v parku účastnili, aby nám mohli vyprávět, jaké vzpomínky si uchovali ve své paměti. Vzpomenete si na jedno krásné léto s knihou? Ozvěte se nám, prosím, zajímají nás vaše čtenářské osudy. Můžeme se sejít na konci léta v nově zrevitalizovaném parku a zavzpomínat...

Vaše Knihovna města Ostravy

Kontaktovat můžete kteroukoliv pobočku Knihovny města Ostravy, přihlásit se můžete také na telefonním čísle 599 522 611, případně nám napsat na adresu:

Knihovna města Ostravy, příspěvková organizace
ul. 28. října 2, 702 00 Moravská Ostrava
nebo elektronicky kmo@kmo.cz

Víte jaké jsou "Významné Světové dny"?

Připomeňme si je...

5. června - Den rozvoje a vzdělávání dospělých

Vzdělání je důležité v každém věku, dnes jsou možnosti jaké dříve nebyly, zlepšování kvalifikace nebo doplnění studia. Existují i university třetího věku. Právě den rozvoje a vzdělávání dospělých je na většině škol a vzdělávacích institucí věnován pro představení dané školy, ukázky kurzů apod.

14. června - Světový den dárců krve

Byl vyhlášen Světovou zdravotnickou organizací v roce 2003. Dárcovství krve je často jedinou možností, která rozhodne o záchraně člověka. Cílem kampaně je zvýšit povědomí o potřebě bezpečných krevních derivátů a platí jako poděkování všem dárcům krve za jejich životy zachraňující činnost.

16. června - Evropský den židovské kultury

Evropský den židovské kultury nám připomíná historii židovské kultury. Tento den je spojen s mnoha akcemi, v ČR bývá otevřeno mnoho synagog, doprovodné akce jsou na hřbitovech a dalších židovských památkách. V tento den bývají pořádány akce zdarma, jedná se o tzv. dny otevřených dveří.

6. července - Světový den polibku

Polibek je vlastně pozdrav, při kterém se dotkneme rty pevně přitisknutými k sobě a poté je zase oddálíme. Polibkem dáváme také najevo svou náklonnost, přátelství, lásku a city.

13. srpna - Den leváků

Den leváků je věnovaný připomenutí leváků v převážně pravostranně orientovaném světě. Připomíná se od roku 1992, kdy The Left-Hander's Club v Británii poprvé vyhlásil den leváků. Konají se akce upozorňující na výhody a nevýhody leváctví. Mezi takové akce patří např. sportovní zápasy leváků proti pravákům, levácké pití čaje a další akce, kde jsou praváci nuceni dělat každodenní činnosti leváckými nástroji.

Místo, kam chodí lidi

„Galerie G“ se velmi rychle dostala do podvědomí lidí a proto je na místě přinést rozhovor s její zakladatelkou a protagonistkou - **Hanou Papežovou**.

S Hankou jsme se poznaly v našem seniorském klubu při Společnosti senior. Dnes působí v klubu Charitativního střediska Gabriel, kde mimo jiné také vykonává funkci galeristky.

Hana Papežová při vernisáži výstavy

Kdy tě poprvé napadlo, že bys chtěla otevřít galerii? Inspirovala jsi se někde? Měla jsi nějaké předchozí zkušenosti s galerijním provozem?

Myslím, že to bylo, když jsem ještě občas z nostalgie učila na ZŠ Gajdošova v Ostravě, kde byla "Galerie na chodbě" a já jsem se zúčastňovala vernisáží. Moc se mi to líbilo. V té době jsem začala trochu více fotit. Když se stavělo G centrum v Ostravě-Zábřehu napadla mě myšlenka, že to bude to pravé místo, kde by mohly viset mé fotografie. Stalo se, "můj sen" se splnil a mně opravdu bylo nabídnuto, abych vyzdobila stěny chodby svými fotografiemi. To bylo v roce 2007, kdy v prostorách v 1. patře začalo nabízet „služby“ seniorům Charitativní středisko Gabriel. Tehdy mě napadlo, že bychom mohli využít prostory i pro jiné aktivní seniory, kteří by sáhli do „pomyslného šuplíku“ a vytáhli své poklady - výtvarné nebo fotografické - a nabídli je k nahlédnutí ostatním. Zkušenosti jsem neměla žádné, ale radila jsem se se zkušenými kolegy a inspirovala se v jiných galeriích. Galerie byla otevřena v listopadu 2007, pod záštitou ředitele Charity Ostrava, Martina Pražáka, tehdejšího starosty Městského obvodu Ostrava-Jih a ředitele Výtvarného centra Chagall. A já jsem se tímto stala galeristkou "Galerie G".

Kdy proběhla první výstava a kdo byl jejím autorem?

První výstava - Poodří ve fotografii Hany Papežové - to byl můj splněný sen. Výstavu uvedla ředitelka ZŠ Gajdošova PhDr. Alice Gregorčíková.

„Galerie G“ se nachází v chodbovém prostoru Charitativního střediska Gabriel. Jakým způsobem ty osobně vnímáš výstavní prostor?

Nebylo jednoduché zajistit výstavní prostory k danému účelu - chyběly rámy, které by odpovídaly výstavní ploše, doplňovaly se postupně. Také z hlediska zabezpečení to nebylo nej-jednodušší - denně se sundávaly vystavené materiály. Později se podařilo zabezpečit horní patro stahovací mříží a zajistit odpovídající rámy i stojany k výstavám. Vystavená díla i květinová výzdoba chodby dávají prostoru příjemný, útulný vzhled. Potěší leckteré oko a donutí návštěvníky se zastavit.

Jak galerie funguje a kde nacházíš inspiraci při výběru umělce?

Galerie funguje nepřetržitě, pořádáme 4x do roka vernisáže pro známé profesionály i amatéry, ale i minivernisáže pro začínající amatéry - fotografy i malíře. V minulosti v galerii již vystavovali: J. Odráška, B. Stach, S. Holinka, Z. Lyčka, P. Pavliňák, J. Pavelková, H. Lešanovská... Fotografové: A. Čapla, J. Kičeřok, M. Klimek, J. Hanzlíček, A. Gregorčíková, P. Gomola... Vernisáže výstav doprovázela např. hudební tělesa: Kubínovo kvarteto, Fakulta umění Janáčkovy konzervatoře, skupina Albatros, Nojoband, Taneční škola J. Calábkové, salonní duo Koběřský - Zemánek, kytarista J. Neduha.

Výstavy se pořádají, aby návštěvníkům něco zajímavého sdělily a také prezentovaly autora a jeho tvorbu. Jak dáváte vědět o výstavách / vernisážích?

Propagace výstav je buď osobně na různých vernisážích, pozvánkami virtuálně, v novinách, na různých akcích i v SeniorTipu. Někdy i při oslovení v médiích - třeba při rozhovoru s Evou Mudrovou v ČR Ostrava, pořadu Apetýt nebo ČT v Ostravě, Fabexu...

Jak zpětně hodnotíš několikaleté fungování galerie? Byl některý rok něčím zvláštní či mimořádný?

Myslím, že se podařilo po všech stránkách "rozjet" nejen galerii, ale i oslovit širokou seniorskou veřejnost i známé osobnosti a dokázat, že to jde i bez velkých finančních nákladů. Každý rok je něčím zajímavý, každá vernisáž je jiná, záleží vždy na tom, koho pozveme a jak dovedeme lidi kolem oslovit. Loňský rok jsme rozšířili i o mladé umělce, o besedy se zajímavými lidmi, také o spolupráci třeba s "Roskou". V příštím roce chceme oslovit i klienty "Animy" a azylové domy.

Jak si představuješ ideální galerii?

Ideální galerie je taková, která něčím osloví lidi a ti tam pak rádi chodí, která ráda experimentuje s něčím zajímavým a dává šanci, protože každý někde musí začínat. A také ta, která dává o sobě hodně vědět. Takových galerií je hodně. Ráda chodím do všech galerií a každá mi něco zajímavého nabídne a něčím mě nadchne. Mně se podařilo potkat v určité chvíli ty správné lidi. Pak stačilo přidat trochu osobní odvahy a na sobě pracovat. Nezáleží na věku a není důležité, co vás v životě potká, ale jak se s tím poperete. Přijďte se podívat, všichni se k nám vejdete!

Jaké výstavy galerie chystá? Pozvi čtenáře na nejbližší.

Nejbližší výstava byla zahájena 14. května vernisáží obrazů Stanislava Holinky. V červnu to pak bude výstava fotografií studentů Slezské univerzity v Opavě. Červenec: Noc venku - putovní fotovýstava FSS Ostravské univerzity a Azylových domů České republiky.

S Hanou Papežovou rozmlouvala Ludmila Holubová

Galerie výtvarného umění

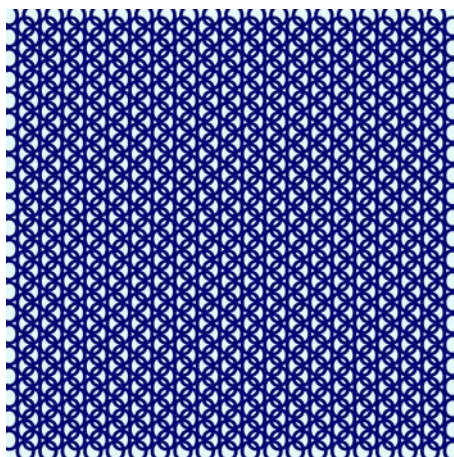
Poděbradova 1291/12, Ostrava 1

Pozvánka na výstavu

k jubileu **Eduarda Ovčáčka** - významného rodáka z Ostravska.

22. 5. - 30. 6. 2013

Expozice provádí návštěvníky souborem vybraných prací Eduarda Ovčáčka. Nejvíce exponátů pochází z posledních deseti let výtvarníkovy působení. Autor zde mimo jiné směřuje k minimalizovaným písmovým strukturám a na druhé straně k velkým závěsným a prostorovým formám.

Výstavní síň

Sokolská tř. 26, Moravská Ostrava

Otevřeno: pondělí-pátek 8:00 - 17:00 hod.

Vstupné: dospělí - 20 Kč; děti, studenti, důchodci - 10 Kč

Roman Franta

13. 6. - 26. 7. 2013

Malíř Roman Franta již od dob studií na AVU v Praze u profesorů Bedřicha Dlouhého a Aleše Veselého rozvíjí konceptuální výtvarný princip spočívající ve zmnožení iluzivně zobrazených útvarů, nejčastěji brouků, ale i ovoce a zeleniny. Sestavuje z nich ve stále nových a nečekaných situacích komplikované abstraktní struktury, které jen zdánlivě nesouvisí s dnešní společenskou realitou.

Ostravské muzeum

Masarykovo nám. 1, Ostrava

Vážený Ještěře, drahý Petře Bezručí!

Takto začíná jeden z mnoha stovek dopisů, kterými příznivci zaplavovali slezského básníka v době jeho devadesátin v září 1957. Radost mu taková korespondence nečinila, přesto všem poctivě odpovídal. Přezdívkou **starý ještěr** se však objevila mnohem dříve. A postupně k ní vznikala také různá zobrazení.

Chcete-li se dovědět, proč byl Petr Bezruč takto titulován, přijďte se podívat do 31. srpna 2013 do Ostravského muzea. Budete mít možnost prohlédnout si vyobrazení básníka coby ještěra v desítkách kreseb, tisků, karikatur, exlibris, obrazů, publikací, razítek, knižních ilustrací, komiksů, pohlednic (mezi nimi se např. objevuje i ještěr klubající se z velikonočního vajíčka...), ale uvidíte také plastická provedení tohoto záhadného zpodobování z kovu, keramiky a plastu. Autory prací jsou známí výtvarníci např. Karel Otáhal, Jan Tríska, Vlasta Ambrožová, Antonín Kameník, Jožka Baruch, J. Olšák, J. Vodrážka, J. Weiser, Arnošt Hrabal, Karel a Dana Štěřbovi a další, ale rovněž amatérští nadšenci a přátelé Petra Bezruče.

Většina vystavených artefaktů pochází ze sbírky Literární památky prostějovského muzea. Výstava je doplněna publikacemi s vyobrazením ještěra z knihovny Ostravského muzea. Mnohé vás překvapí svou nápaditostí a barevností, jiné zas prostou jednoduchostí. Petr Bezruč sám značku stylizovaného malého ještěra používal někdy místo svého podpisu.

Výstava se nachází ve dvou místnostech v přízemí muzea, je doplněna instalací knížek týkajících se díla a osobnosti Petra Bezruče ve starobylé skříňové Prokešově knihovně v prvním patře budovy. Zveme vás tedy na originální výstavu, která představuje Petra Bezruče zase „trochu jinak“.

Knihovna města Ostravy

28. října 2, Moravská Ostrava

Tematické kufříky v KMO, aneb "Už si můžu číst"

Už dva roky mohou čtenáři KMO využít služby zapůjčení tzv. tematických kufříků. Jedná se o kufříky se zábavně-vzdělávacím obsahem určené dětem a jejich rodičům či prarodičům. Každý kufřík je zaměřen na jedno určité téma a obsahuje kromě knih také didaktické pomůcky, hračky, společenské hry a CD, které jsou přizpůsobeny věku a zájmu dětí. Barevné kufříky a jejich pestrý obsah dokáží přitáhnout pozornost dětí i k tématům, která se dají označit za „školní“, rodiče a prarodiče získají podněty jak rozvíjet jejich fantazii a tvořivost, zdatat úskalí výslovnosti či českého jazyka. Zároveň mohou s dětmi strávit společný čas.

Protože je o půjčování „kouzelných kufříků“ v knihovnách zájem, rozšiřuje KMO nabídku témat a počtu kufříků.

K dispozici jsou, kromě kufříků s tématy Učíme se číst a psát, Učíme se počítat, Logopedie, Dinosauři, Angličtina, Dopravní výchova a Světem zvířat, nové kufříky s tématy Čas kolem nás, Podmořský svět, České pohádky.

Zvláštní kategorii pak tvoří tematický kufřík s názvem První čtenářská gramotnost, který přináší návod kdy, co a jak číst i těm nejmenším, jedná se o první možnou informační výbavu třeba pro nastávající rodiče, obsahuje knihy s tematikou těhotenství, výchovy, vývojové psychologie, první říkadla, pohádky a básničky pro nejmenší.

120 kusů kufříků pořízených z finanční dotace statutárního města Ostravy najdete v knihovnách v Mariánských Horách, Vítkovicích, Michálkovicích, Radvanicích, Hladnově, Kunčičkách, Ostravě - Jihu (Dr. Martinka, Závodní, Výškovice), Porubě (Opavská, Podroužkova, Vietnamská), ve Svinově a ústřední knihovně u Sýkorova mostu. Kontaktní osoba: Mgr. Veronika Rychtová, rychtova@kmo.cz, tel. 607 208 754

...pečujeme o Vás

ABRI - FLEX

navlékací prodyšné
plenkové kalhotky

Plenkové kalhotky
ABRI-FLEX nejen pro dospělé,
vhodné pro střední i těžké
případy inkontinence,
především u chodících pacientů.
Maximální komfort při používání.
Není nutná následná fixace.

www.abena.cz
www.abenashop.cz

není co řešit...

Za méně peněz více muziky!

Od 1. 1. 2013 nižší cena
a více kusů na poukaz !

Hrátky s pamětí, aneb procvičte si mozek

Pokud vás trápí špatná paměť, tak vězte, že i v pokročilém věku lidský mozek lze trénovat. Mozek pracuje nejlépe tehdy, kdy dostává nové podněty, úkoly. Navíc můžeme zapomnětlivost omezit různými jednoduchými cviky:

- Praváci, snažte se k různým jednoduchým úkonům používat levou ruku - česat si vlasy, míchat kávu nebo otvírat / zavírat dveře. Leváci se snaží o totéž pravou rukou.
- Opakujte si několikrát tzv. "kriminalistickou" otázku - co jste dělal/a včera přesně v tuto dobu, kde jste byl/a, co jste měl/a na sobě a podobně.
- Na ulici se dívejte na kolemjedoucí auta a všimněte si jejich poznávacích značek. Pak se z nich snažte tvořit jednoduché krátké věty. Tak třeba: ABD - až budu doma, LTB - lituji tvou babičku, OVD - otevři více dveře apod..
- Představte si, že na špičce nosu máte tužku. Snažte se nosem "malovat" do vzduchu sedmičku. Takové cvičení je ale dobré dělat tam, kde vás nikdo neuvidí.
- Vezměte si nějaký text (třeba novinový článek) a tužkou - pokud možno co nejrychleji - přeškrtněte v každém slově stejná písmena.

Malý vědomostní test:

1. Studoval Jeroným Pražský v Oxfordu ?
2. Slavný hvězdář Tycho Brahe z Dánska je pochován v Týnském chrámu v Praze ?
3. Leží Waterloo v Holandsku ?
4. Miroslav Tyrš založil Sokol v roce 1862?

(Řešení: 1. Ano. Tam poznal Viklefovo učení. 2. Ano. 3. Ne, leží v Belgii. 4. Ano)

Počítače? Internet? To nikdy nepochopím!

Společnost senior organizuje v počítačové učebně v DK města Ostravy kurzy výuky práce na počítači. Zapijte se a rozvíjejte své tvůrčí schopnosti!

V nabídce jsou například kurzy:

Základy práce na PC
Délka kurzu:
10 vyučovacích hodin
(5týdnů po 2 hod.)
Cena kurzu: 300 Kč

Všichni zúčastnění mají k dispozici bezplatnou poradnu a konzultační pomoc.

Nabídka dalších kurzů

Uživatelské programy:
Word, Excel, Power Point,
Internet a elektronická pošta,
Linux a další...

Na možnost výuky se informujte na tel. číslech:
606411643, 732344014, 603930321

Navštivte také naše webové stránky, na kterých se dozvíte mnoho zajímavého a také se můžete zapojit do spolupráce:

www.seniortip.cz

Tipy a cviky pro dlouhou cestu dopravními prostředky

Čeká vás dovolená a tím pádem i dlouhá cesta autobusem, vlakem či letadlem? Pak se možná už dopředu smiřujete s únavou, vyčerpaností a bolestí zad, která k dlouhodobému cestování patří. Takový stav není dobrým startem pro začátek vysněné dovolené. Často bývá jedinou záchranou lék proti bolesti, ale to není ideální. Přinášíme několik tipů, jak se vyhnout bolestem a únavě při cestování, aniž byste si museli pomáhat léky. Páteř je funkční celek, který chrání míchu, umožňuje vzpřímené držení těla a je podmínkou pro pohyb. Při dlouhodobém sezení dochází k utlačení meziobratlových plotének, k bolestem bederní či krční páteře, otékání nohou, rukou a celkové únavě. Meziobratlové ploténky se při něm vyklenují a tlačí na okolní nervové a cévní struktury. Snižuje se citlivost, hybnost a nohy mohou začít natékat. Cviky je možné cvičit i v dopravním prostředku. Zaměřeny jsou na zlepšení svalové rovnováhy těla, stability páteře a zlepšení cirkulace krve a její okysličení.

Tipy a cviky pro dlouhou cestu:

- Před dlouhou cestou dopravními prostředky si udělejte půlhodinovou procházku.
- Seděte co nejméně, nikdy dlouhodobě. Nohy by měly být volně natažené, hlava by měla mít dostatečnou opěru, aby nedocházelo k namáhání krční páteře.
- Uzpůsobte své sedadlo, které vám zajistí správný sed. Páteř se anatomicky přizpůsobí. Páteř by měla být po celou dobu cestování v rovné poloze, nikoliv ve skrčeném, pokrouceném či zhrouceném postavení.
- Při dlouhodobých cestách využívejte tzv. odlehčeného sedu, pomozte si použitím bederní opěrky (polštářku), overballu. Nohy položte na stupátko.
- Vyhněte se častému zlozvyku, hovění si s nohama na sedadle, páteř se tak dostane do špatného postavení.

- Během cesty si několikrát zakružte předloktím ruky a v kotníku nohy, vystřídějte obě ruce i obě nohy, protřepete je.
- Rukama plynule střídavě provádějte stisk a uvolnění s krátkou výdrží do pěsti.
- Ve vzpřímeném sedu složte ruce v týl a plynule se předklánějte ke kolenům a zpět.
- Při dlouhodobých cestách zařazujte častěji přestávky. Pokud je to možné, postavte se během cesty několikrát na špičky a paty, prošlapujte nohy nebo se projděte.

- Dodržujte pitný režim, dejte si lehkou svačinu. Během cesty se vyvarujte alkoholu a těžkého jídla. Bolestem, otokům či unaveným nohám můžete ulehčit aplikací bylinných masť a prostředků s chladivým účinkem. Jestliže jste po cévním onemocnění (trombóza dolní končetiny), nezapomeňte na kompresivní punčochu či elastickou bandáž.

Mezigenerační vztahy jsou v současnosti vnímány jako nepříteli harmonické. Od sociologů a psychologů slyšíme o vzájemném nepochopení a zejména o neschopnosti vcítit se do potřeb a problémů druhých. O tom, jaké vztahy panují mezi prarodiči, rodiči a vnoučaty v jednotlivých rodinách, rozhoduje celková atmosféra i historie těchto rodin.

Vztahy mohou být ovlivněny věkem, životními zkušenostmi rodičů, dětí, vnoučat - jejich odlišnou rolí v rodině, kulturními vzory a stereotypy. Stejně tak je ale vztah závislý na osobních vlastnostech a přístupech lidí. Jsou dány mnoha faktory, které stojí za pozornost. Jejich pozitivní vývoj ovlivňuje výchovu a formování osobních vlastností a znalostí nejmladší generace.

V rámci loňského ročníku ankety Senior roku 2012 vyhlásilo město Ostrava také soutěž pro žáky 5.-9. ročníků základních škol v Ostravě na téma „**Jak vnímám svou babičku, svého dědečka?**“ Do soutěže bylo zasláno množství slohových prací z nichž vám některé v tomto vzpomínání přiblížíme.

Do jednoho milého vzpomínání na prarodiče se teď s námi přeneste...

Jak vnímám svou babičku a dědečka

První co se mi vybaví, když se řekne babička, je stařenka s šátkem na hlavě v pohádce Sůl nad zlato, plná moudrosti a štědrosti, snažící se ukázat na to, co je správné. Jako dědečka si vybavuji starého muže v kostkované flanelové košili z příběhu Honzíkova cesta, čekající se svým psem Puntou na příjezd svého vnuka Honzíka a to, jak se na něj těší.

Je to vlastně stejné, babičky a dědečkové z pohádek se těm mým velmi podobají. Bydlím v rodinném domku v Opavě, mám už jen dva dědečky. Jednu z mých babiček jsem nezažila a ani ona mě v životě neviděla.

To s druhou babičkou jsem toho zažila mnoho. Odešla nedávno a slzy mi tečou po tváři vždy, když si na ni vzpomenu. Hodně se od její smrti doma změnilo, je tu ticho, prázdno. Nikdo nesedí venku na lavičce a neškrábe jablka na kompot, nestojí u plotny, aby byl každý den uvařený čerstvý oběd. Nikdo se do noci nedívá na televizi, obzvlášť svého idola Stevena Seagala, i když vždy usnula. Už nejedním s ní ani s dědou na Malou Morávku na týdenní pobyt jako malá. S nikým nesjíždím na koloběžce asfaltovou cestu z Pradědu. Není tady člověk, který mi z cukrárny donesl vždy zákusek, člověk, který na mě nikdy nezapomněl. Chybí toho po babičce moc, přesto je pořád s námi v myšlenkách. Milovala jsem, že tu byla, když jsme byli nemocní, byla to ona, která nás držela za ruku, když nám bylo smutno, nebo jsme se báli. Přišla, když jsme ve školce nechtěli zůstat dlouho a byla to opět ona, která seděla se mnou u klavíru, když se mi nechtělo cvičit.

Když se na to dnes dívám zpátky, uvědomuji si, kolikrát jsem na ni byla protivná, kolikrát jsem odmouvala a kolikrát jsem se k ní nezachovala tak, jak bych měla. I když ona věděla, že jsem ještě dítě a brala to tak. Jsem ráda za všechno, co mě naučila, za její rady a za čas strávený s ní.

Její manžel, můj dědeček, je stejný jako ona. Mám sice dva dědečky, ale ten druhý se mě nikdy nezeptá, jak se mi daří ve škole, jaké byly závody, vždycky jen zahrnuje okolí svými problémy, co ho bolí, proč jen sedí a nehýbe se, proto se s ním moc nevidám. Ví, že naše cesty se nikdy nespojí a to i přesto, že bydlí vedle nás.

Pro mě existuje jen jeden dědeček: ten, který bydlí s námi a měl mou jedinou babičku za ženu. Je to pán s brýlemi, flanelové kostkované košili s tepláky vytaženými, jak on říká, tak, aby mu netáhlo na záda. Žije už teď sám. A i když je to silný muž, dny, kdy se cítí sám, existují. Vzpomíná na dny, kdy si namlouval babičku, na Velikonoce, když jako kluci jezdili kýmby polévat své „nevěsty“. Vzpomíná na první den, když babičku spatřil v obchodě, kde pracovala jako prodávčka, na to, že než stačil nakoupit, měl motorku vyzdobenou samými barevnými papíry, mezi koly natrhaný krepový papír všech barev. Na to, jak se cítil, když na vyzdobené motorce jel domů.

Jako malá jsem milovala jeho příběhy z války, chtěla jsem to prožít jednou taky, to dobrodružství, napětí, tu dobu. Avšak s postupem času a získanými vědomostmi z dějin si uvědomuji, že bych na jeho místě nikdy být nechtěla. Nechtěla bych doma sedět se strachem zapnout si rádio, vidět lidi jdoucí v zástupech do táborů s omrzlými nohama, ani zažít pocit, že jeden druhého může udávat, jen tak, mnohdy lživě. Dneska vím, že si ho o to více vážím, obdivuji ho a obdivuji každého, kdo dobou války a režimu po ní prošel. Jsou to pro mě hrdinové jako můj děda, i když jako malý kluk si neuvědomoval hrůzu, tak jako jsem si to neuvědomovala já, když jsem od něj příběhy slyšela. Zažil toho za svůj život tolik, že by nebyl den, kdyby si na nějaký příběh nevzpomněl.

Je to můj dědeček, který přichází k nám do prvního poschodí ve tři hodiny ráno s baterkou pro našeho pejska, aby si ho vzal k sobě, ráno s ním posnídal, šel nakrmit slepice, které si pěkně opečovává a rozmazluje. Na svém dědečkovi mám ráda upřímnost, srdečnost, touhu si život ještě pořádně užít. Zbožňuji na něm ochotu a pomoc, kterou se nám snaží projevovat jak finančně, tak ochotou pomoci se zařizováním věcí, které by mé rodiče čekali po práci. Usmějí se, když slyším klepání na radiátory o víkendy, kterým dává najevo „káva je uvařena, dáme si ji na verandě u mě“. Nikdy nechybí sladké, o které je vždy postaráno.

I když si uvědomuji, že mu život vzal to nejcennější, přesto vím, jak moc rád má svou rodinu, nás vnoučata, všechny do jednoho. Jak každému dává stejně, jak se starostlivě stará o každého z nás, jak okamžitě telefonuje, když ho přepadne strach o nás. Jsem ráda, že jsem měla babičku takovou, jaká byla, a mám dědečka takového, jaký je. Doufám, že s ním zažiji ještě mnoho hezkých chvil, že tady bude pro mě ještě dlouho a že to bude on, kdo uvidí děti mých sourozenců, možná i ty mé vyrůstat a ten, který tu bude vždycky, když ho budu potřebovat a bude stát za mnou.

Věřím tomu, jak praví tento citát: *„Život je jako hvězdná obloha. Zatímco na jednom konci některá souhvězdí zapadají, na druhém jiná vycházejí...“* Je pravda, že člověk se těžko smíruje se ztrátou milované osoby, ale také vím, že příběhy vyprávěné dědečkem a babičkou budu já jednou vyprávět spolu s těmi, které jsem prožila s nimi, zase svým dětem a vnoučatům a ti zase dál, a tak budeme navždy spolu.

Moje babička s dědečkem jsou pro mě symbolem stáří s mnoha zkušenostmi, jsou mým životním vzorem a nejvíce jsou pro mě životním příběhem

Petra Gebauerová, 9A
ZŠ Dětská 915; Ostrava-Poruba

Projekt „Stop kriminalitě na seniorech“

Dne 27. 4. 2013 se uskutečnil první společný výlet v rámci projektu Stop kriminalitě na seniorech, kterého se zúčastnili senioři z Moravské Ostravy a z Ostravy - Radvanic.

V rámci projektu se senioři se strážníky poprvé setkali již v březnu a budou se scházet každý měsíc po celý rok. Hlavním cílem projektu je předcházení páchaní trestné činnosti na seniorech a zároveň posílení jejich pocitu bezpečí. V teoretické části jsou pro účastníky projektu připraveny přednášky zabývající se prevencí kriminality, v praktické části se pak senioři naučí základům sebeobranu i poskytování první pomoci.

A aby nezůstalo jen u přednášek, zařadili strážníci do projektu i pravidelné exkurze na pracoviště Městské policie Ostrava a i návštěvy historických a kulturních památek v našem městě i blízkém okolí.

Tentokrát strážníci úseku prevence Městské policie Ostrava pro seniory připravili zajímavou komentovanou prohlídku zámku v Hradci nad Moravicí, včetně procházky zámeckou zahradou.

Společně strávený sobotní den ještě umocňovalo krásné počasí, které nám přálo, a tak věříme, že takových příjemně strávených chvil bude více.

Bc. Margareta Nosková
úsek prevence, Městská policie Ostrava

Výlet do Hradce nad Moravicí včetně procházky zámeckým parkem se vydařil

Společnost senior, Na Jízdárně 18, Ostrava 1
email: info@seniortip.cz; tel. 724276672; 728466105

Týdenní aktivity:

- Pondělí:** 9:00 - 10:30 Konverzace v ruském jazyce
10:30 - 12:30 Konverzace v německém jazyce
12:30 - 13:45 Konverzace v anglickém jazyce
14:00 - 16:00 Klubové povídání
- Úterý:** 9:00 - 11:00 Kroužek rukodělných prací
14:00 - 17:00 Karetní hry (Bridž), společenské hry
- Středa:** 9:00 - 11:00 Výtvarný kroužek
(první a třetí středa v měsíci)
Koordinační rada seniorů (každá poslední středa v měsíci)
13:30 - 14:30 Konverzace v anglickém jazyce
- Čtvrtek:** 13:00 - 15:00 Dámský klub
15:00 - 17:00 Přednášky dle aktuálního programu
16:00 - 18:00 Filatelisté (každý první a třetí čtvrtek v měsíci)
- Pátek:** Turistické vycházky, exkurze, návštěva muzeí.
Trasy na samostatné pozvánce.

Sobota: Výtvarný kroužek - malování v plenéru

Dům odborových svazů hostil 2. Sjezd Rady seniorů ČR

Před nedávnem, jak jste jistě zaznamenali se konal 2. Sjezd Rady seniorů ČR. Na sjezdu byli účastni také zástupci seniorů z Ostravy. V diskusním příspěvku je prezentoval předseda Koordinačního centra seniorů Ostrava (KCS), Ing. Jaroslav Feix. Alespoň část důležitých poznámek předkládáme i ostravským seniorům.

2. Sjezdu RS ČR se zúčastnil i prezident republiky Miloš Zeman

„Naše organizace (KCS) prostřednictvím našeho zakládajícího člena Ing. Lubomíra Páska byla při vzniku Rady seniorů ČR. Tím větší potěšení máme ze všech dosavadních aktivit a z dosažených výsledků. Problémů k řešení existuje celá řada. Uvedu alespoň ty společné, klíčové úkoly a cíle, které považuji za nezbytné, pokud chceme ve prospěch českých seniorů něco dokázat“, řekl v diskusním příspěvku Ing. Feix.

Některé postřehy z předneseného příspěvku:

- Hlavním cílem musí být jednotu seniorského hnutí v celé ČR na společných zásadách. K tomu je nutná jednotná, celorepubliková organizace a program. Vyskytují se případy, že do seniorského hnutí se snaží zapojit využitím různých projektů komerční organizace, jejichž činnost může být užitečná, ale současně narušuje jednotu.
- Když usilujeme o jednotnou organizaci, nesmíme omezovat aktivity iniciativně vzniklých, existujících seniorských organizací a klubů, které obětavě vykonávají drobnou, každodenní dobrou práci ke zlepšení života seniorů.
- V obcích a městech, kde působí větší počet seniorských organizací je třeba vytvářet „Koordinační centra“. Cílem koordinačních center je vytváření podmínek pro účelnou spolupráci a využití programového potenciálu existujících seniorských organizací. Koordinační centra mohou vytvořit přirozenou členskou základnu Krajským radám a stát se členskými organizacemi RS ČR.
- Základním, společným programem seniorského hnutí ČR je v současné době „Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí na léta 2013 až 2017“. Je nutná jeho dobrá znalost a aplikace na konkrétní podmínky a potřeby.
- Obecně, ve všech obcích a městech je třeba prosadit plnění vládního usnesení č. 108 ze dne 13. 2. 2013 k Národnímu akčnímu plánu podporujícímu pozitivní stárnutí, zejména vytvoření „Seniorských rad“ na úrovni obcí, měst a krajů. Je to důležitý nástroj pro zajištění průběžné komunikace seniorů s vedením obcí, měst a krajů. Na celostátní úrovni tuto funkci plní „Rada vlády pro seniory a stárnutí populace“.
- Realizace programů a cílů seniorského hnutí se neobejde bez průběžné prezentace dokumentů přijatých kolegiem a předsednictvem Rady seniorů ČR a vytvoření podmínek pro zpětnou vazbu ze seniorských organizací a krajských rad. Vhodným nástrojem mohou být například i webové stránky Rady seniorů ČR, webové stránky Krajských rad, ale i tištěné seniorské časopisy například Doba seniorů.

„Námětů by byla celá řada, např. řešení bytové problematiky seniorů. S ohledem na nedostatek investičních zdrojů pro stavbu malometrážních bytů by to mohlo být např. zavedení 10 - 20% slev na nájemném pro seniory nad 70 let“, řekl dále v diskusním příspěvku Ing. Feix.

Jak už bylo zmíněno, v Ostravě existuje Koordinační centrum seniorů, které sdružuje zástupce seniorských organizací v Ostravě. Na pravidelných jednoměsíčních setkáních vedou diskusi o dalších společných postupech v zajišťování potřeb a zájmů seniorů.

Koordinační centrum zajišťuje řadu zajímavých aktivit. V Klubu Atlantik na tř. Čs. legií se konají zajímavé besedy na témata blízká seniorům.

Pokud máte zájem být také účastní tohoto důležitého procesu, můžete přijít rovněž mezi nás. Další jednání zástupců seniorských organizací se koná 26. června; 25. září; 23. října; 27. listopadu; a 11. prosince 2013 v 9:00 hod.

v klubové místnosti Společnosti senior, Na Jízdárně 18, Moravská Ostrava (za Krajským úřadem).

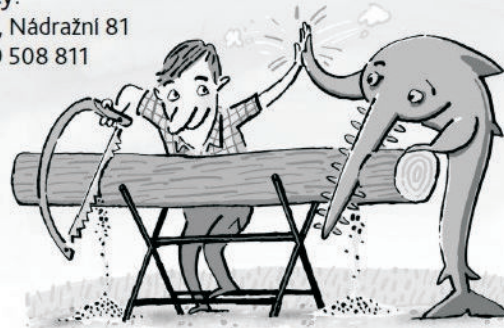
Srdečně vítání jsou zástupci klubů a organizací seniorů, ale i jednotlivci. Inf. na tel.č.: 596 634 699; 606 411 643.

Ing. Jaroslav Feix
předseda Koordinačního centra seniorů Ostrava

Hypotéka s bonusem

Při řádném splácení část hypotéky splatíme za vás.
Přijďte se informovat.

Kontakty:
Ostrava, Nádražní 81
Tel.: 599 508 811

Hypoteční banka
ZKRAŤTE SI CESTU DOMŮ

At' je za vloženými prostředky vidět kus práce...

Nadace OKD je největší v Moravskoslezském kraji a zároveň jednou z nejvýznamnějších v celé České republice. Podporuje neziskové organizace, zlepšuje úroveň sociální péče, volnočasových aktivit a věnuje se rovněž kultuře i životnímu prostředí.

Nadace vznikla v roce 2008 a od té doby podpořila 1400 veřejně prospěšných projektů celkovou částkou 240 milionů korun. U příležitosti pátých narozenin si tato fakta připomněli přátelé, partneři a zástupci neziskových organizací v karvinském parku Boženy Němcové, v akci nazvané Den s Nadací OKD.

„Například na čtyřech loňských festivalech, včetně Colours of Ostrava, se představilo šestnáct chráněných dílen z celé republiky. Ty při prodeji svého zboží dohromady utržily přes 150 tisíc korun,“ zavzpomínal ředitel nadace Jiří Suchánek. „Uhradili jsme veškeré produkční náklady, takže provozovatelé dílen mohli zisk použít na další rozvoj svých zařízení.“

Nadaci založili těžaři po restrukturalizaci firmy OKD v rámci mezinárodní skupiny New World Resources (NWR). Ta mimo jiné definovala vlastní politiku společenské odpovědnosti a postavila filantropické úsilí na pevný základ. Úkolem nadace je, aby prostředky získané od jednotlivých dárců byly systematicky a nanejvýš transparentně rozděleny ve prospěch nejlepších projektů a mezi ty, kteří to nejvíce potřebují.

„Obce a neziskové organizace poslaly do letošního grantového kola celkem 1177 žádostí. Kdyby nadace chtěla všechny podpořit, musela by vyplatit více než 255 milionů korun. Jenže v rozpočtu je sotva desetina této částky, proto budeme odpovědně vybírat ty nejlepší a nejpotřebnější projekty,“ uvádí Jiří Suchánek s tím, že nejméně 80 procent financí půjde na Karvinsko, Ostravsko a Frýdecko-Místeko. „Doba je těžká a letos máme k dispozici jen polovinu prostředků oproti časům, kdy se průmyslu dařilo. O to víc je na místě, že důležité slovo při rozdělování mají komise složené z odborníků, kteří jednotlivým tématům opravdu rozumí a vědí, kde jsou finance skutečně potřebné,“ vysvětluje Jiří Suchánek. (di)

Nejúspěšnější ostravský šachista hrál s rizikem

Prestížní akcí šachistů v metropoli severní Moravy je už tradičně Ostravský koník. Pod organizační taktovkou Marka Jelínka z šachového klubu TJ Ostrava na počátku května se tohoto festivalu zúčastnilo 133 hráčů z celé republiky i zahraničí. Desítky z nich měly titul velmistrů.

V rámci Ostravského koníka se uskutečnila i simultánní produkce mezinárodního mistra Lukáše Klímy na Masarykově náměstí, kde se proti němu na 27 šachovnicích vystřídal 31 soupeřů. Lukáš Klíma vyhrál 22 partií, osmkrát remizoval a dvakrát byl poražen. Jedním z vítězů nad tímto mezinárodním mistrem byl Drahomír Tyleček z šachového klubu TJ Mariánské Hory, který si tak zajistil slevu do turnajů Ostravského koníka. A v nich se mu také podařilo mimořádně zabodovat: jeho čtvrté místo v kategorii B znamenalo, že se stal nejúspěšnějším ostravským šachistou.

„Hrál jsem se značným rizikem a měl jsem válečnické štěstí,“ komentuje svůj úspěch Drahomír Tyleček. „Z devíti partií jsem hrál několik technických koncovek, v nichž rozhodují jak vědomosti, tak i propočty. V tomto smyslu nejzajímavější a nejtěžší pro mne byla partie s Jiřím Sedláčkem z Frýdku - Místku. Jeho výborná střední hra se přesunula do koncovky, která byla pro mě obtížně vyhratelná, ale podle mých velkých vzorů Capablanky a Smyslowa (mistři světa v minulém století) jsem to zvládl.“

Šachový klub TJ Mariánské Hory má 36 členů a trénuje dvakrát týdně v Domově seniorů Korytko, jehož vedení je k nim velmi vstřícné. A jaké vlastnosti musí, podle Drahomíra Tylečka, dobrý šachista mít? „Celé je to především věc psychologie. Ale aby ta dobře fungovala, potřebujete sílu, založenou na vědomostech, morálku a životní zkušenosti.“ uzavírá Drahomír Tyleček. (di)

Vydává Společnost senior, občanské sdružení za podpory Statutárního města Ostravy.

Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová
Redakční rada: Mgr. Pavla Pešatová; Marie Kalinová;
MUDr. Hugo Příbyl, Ph.D.; Ing. Jiří Muladi.

Registrační značka MK ČR E 14221
Adresa redakce: Společnost senior, Na Jízdárně 18,
702 00 Ostrava 1
IČO 265 95 982 Tel.: 724 276672 ; 728 466 105

E-mail: info@seniortip.cz

www.seniortip.cz

Svinov

V navštívence vás zavedeme do městského obvodu, kde se nachází nejvýznamnější železniční stanice z hlediska osobní dopravy - ano je to nádraží Ostrava-Svinov. Historická výpravní budova je kulturní památkou, její nejstarší část je ze 70. let 19. století.

U nádraží ještě chvíli zůstaneme. V přednádražím prostoru - na Náměstí Dr. Brauna je umístěna něžná plastika s názvem Levitace od sochaře Davida Moješčíka.

Při pohledu na sochu by se mohlo zdát, že tato dáma byla nejlepší žačkou Davida Copperfielda. Máte pocit, že žena se vznáší ve vzduchu. Jedná se o postavu ženy v jógové pozici, která se dotýká země ve třech bodech - malíčkem jedné nohy a prostředníčky obou rukou. Pod ní je znázorněna voda. Plastika zvítězila ve veřejné výtvarné soutěži. Socha ženy je zajímavá klidem a vznešeností, kterou vyzařuje. Ceněno je také její umístění - v úspěšném přednádražním prostoru plní své poslání - má přimět kolemjdoucí k zastavení a rozjímání.

(David Moješčík, jehož výstavu můžete shlédnout od 22. 8. - 4. 10. ve Výstavní síni na Sokolské ulici, vytváří dokonale až hyperrealisticky modelované nahé ženské postavy - bytosti zastavené v čase, ve stavu vytržení nebo meditace, často v nezvyklých jógických pozicích.)

Návštevu zde neskončíme, ale od nádraží se vydáme přes kruhový objezd doleva na ulici Bíloveckou. Asi 400m odtud po pravé straně mineme Sad čs. armády. Vprostřed sadu jsou památníky věnované obětem 2. světové války. Sad patří mezi registrované významné krajinné prvky na území statutárního města Ostrava. V klidném místě, pod košatými stromy si můžeme na lavičkách pohovět.

Ze sadu se cestičkou v levé horní části dostaneme na ul. Stanislavského a v dálce je již vidět majestátní budova Husova sboru. Husův sbor byl dostavěn v roce 1934 dle návrhu stavitele Valentina Stojeby ve funkcionalistickém stylu. Dominantou je 23 metrů vysoká čtyřhranná věž. Na konci ulice pokračujeme vlevo a dostaneme se ke komunikaci, která vede k budově obecního úřadu.

V krátkých vizitkách vám představujeme městské obvody Statutárního města Ostravy. Sídlo úřadu, kde je nejvýznamnější železniční stanice z hlediska osobní dopravy je zřejmé: Ostrava-Svinov.

Naše cesta pokračuje dál - okolo budovy radnice se pomalu dostaneme k farnímu kostelu Krista Krále. Je to jednoduchá jednodílná stavba s prostou sedlovou střechou. Před vstupem do chrámové lodi se nachází předstíh se třemi oblouky. Osada Svinov, o níž je první zmínka v roce 1265, patřila jako "zboží", klášteru Velehradskému. Dá se předpokládat, že tehdejší osadníci byli již

katolíky. O stavbě vlastního kostela se začalo uvažovat již na počátku 20. století, kdy 23. dubna 1911 vznikla Kostelní jednota sv. Jana a Pavla. Stavba kostela byla zahájena na počátku roku 1928 a dokončena byla v roce 1929, kdy 23. června byl kostel vysvěcen na titul Krista Krále. Byl to první kostel v tehdejší Československu, který nesl toto mimořádné zasvěcení.

Dostaneme-li cestou chuť na něco dobrého, hned za křižovatkou vlevo je útulná stylová hospůdka Na skok. A pokud jsme občerstvení a ještě máme chuť vidět kus zajímavé přírody, pak stačí nasednout na autobus MHD č.46 a popojet tři zastávky dál. Na zastávce Zelenina vystoupíme, přejdeme přes silnici a jsme v přírodní rezervaci Rezavka. Do rezervace Rezavka jsme vás již zvali v minulosti - SeniorTip 2/2012. Přírodní rezervace opravdu stojí za procházku.

Slezská obec Svinov se poprvé objevuje v listině olomouckého biskupa z roku 1265, v níž je připomínána jako klášterní ves. Roku 1936 byl Svinov povýšen na město, od roku 1957 je městským obvodem Ostravy.

Od roku 1847, kdy se stal Svinov železniční stanicí na důležité mezinárodní trati Vídeň-Krakov Severní dráhy Ferdinandovy, je také významným dopravním uzlem. Výstavba železniční tratě Svinov- Opava započala v roce 1855 a stavba Vítkovické závodní dráhy do Svinova v roce 1887. Na ní navázala v roce 1907 ještě tramvajová trať z Moravské Ostravy a následně místní dráha z Klimkovic (1911), která byla elektrizována v letech 1947-1948. Dnes je nádraží Ostrava-Svinov z hlediska osobní dopravy nejvýznamnější železniční stanicí na území města Ostravy.